

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2012. évi december hó 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság a sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék B.706/2010/42. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a Btk.317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette és a Btk.317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette helyesen folytatólagosan elkövetett;
- a közbizalom elleni cselekmények minősítése helyesen 2 rb. a Btk.276.§-ában meghatározott folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a tárgyalási határnapok sorából a 2011. évi május hó 4. napjára történő utalást mellőzi.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosbításért, hosszabb tartamú börtönbüntetés kiszabása végett, míg a vádlott és védője a büntetőjogi felelősség szűkebb körben történő megállapítása érdekében, illetve - ezzel összefüggésben - a cselekmény eltérő minősítése, valamint enyhébb jogkövetkezmények alkalmazása és az érdemben elbírált polgári jogi igény módosítása céljából jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. Ugyanakkor a **kft1.** és a **kft2.** magánfelek képviselője az elsőfokú bíróság ítéletének

a helybenhagyását, míg a védő - a fenti jogorvoslati kérelmével egyezően - annak megváltoztatását indítványozta.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot - a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészítette ki:

- A vádlottnak a 2012. évi június hó 22. napján Barka utónevű gyermeke született, így két kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik (*7. sorszám alatt csatolt születési anyakönyvi kivonat*).
- A vádlott a **kft3**. S2009-0000538. és S2009-0000588. sorszámú, illetve a **kft4**. 8781418/2009., 8783559. és 8786713. sorszámú számláit a **kft2**. könyvelésében, míg a **kft4**. nevében kiállított további négy - a 8765663/2009., a 8781831/2009., a 8784179/2009. és a 8787642/2009. sorszámú - számlát a Kft.1 könyvelésében használta fel (*nyomozati iratok I/42-43. és II/428. oldal*).

Az ekként kiegészített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól: az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, olyan részletességgel, hogy az ügy ténybeli és jogi kérdéseiben megalapozottan állást lehetett foglalni.

A büntetőeljárás **tanú1** feljelentése alapján indult meg, kevéssel azután, hogy a **kft1**. és a **kft2**. vonatkozásában kezdeményezett pénzügyi ellenőrzés hiányosságokat és visszaéléseket tárt fel. Leghangsúlyosabban azt, hogy a könyvelés szerinti pénztárállomány feltűnően magas összege nem volt megtalálható: a 2009. évi november hó 19. napján elrendelt záraskor a **kft1**. esetében 14.278.823 forint és 16,54 euró, míg a **kft2**. tekintetében 55.856.623 forint és 9.737,3 euró hiány mutatkozott. Ezen túlmenően ismertté vált az is, hogy a szóban forgó gazdasági társaságok könyvelésében valótlan tartalmú számlák kaptak helyet, olyan okiratok, melyeken karbantartással és szervizeléssel kapcsolatos kiadásokat tüntettek fel.

Ilyen előzmények után került sor a fenti cégek bankszámlái felett önállóan rendelkező vádlott elszámoltatására, illetve az átadás-átvételi jegyzőkönyvek elkészítésére és aláírására.

Sajátossága volt ezen elszámoltatásnak, hogy a vizsgálati eredménnyel szembesített vádlott - **tanú1** és **tanú2** tulajdonosok előtt - számot adott a hiány

okáról is, így arról, hogy a gazdasági társaság pénzét ai családi házában a felépítésére, ai székhelyű cégének a működtetésére, és - pontosan meg nem állapítható arányban - szerencsejátékra fordította.

Ezt részben a nyomozás során is megismételte, ekkor annak előadásával, hogy a 2009. esztendő második felében hozzávetőlegesen 11 millió forintot vett fel az általa képviselt cégek bankszámláiról, melyet teljes egészében a saját céljaira használt fel. Ehhez hasonló nyilatkozatot tett a könyvelésben talált valótlan tartalmú számlák vonatkozásában is, miután azokat - a vallomása szerint - éppen a felhalmozódott hiány leplezése végett szerezte be.

Már önmagában a fentebb említett bizonyítékok kétségtelenné tették a vádlott jogellenes magatartását. Egyfelől a rábízott pénz egy részének a jogtalanul eltulajdonítását, másfelől pedig azt, hogy a tettenérés elkerülése végett valótlan tartalmú okiratok felhasználásától sem zárkózott el. Nyilvánvalóan ezzel állt összefüggésben az, hogy a vádlott a tulajdonos bizalmát élvező és a könyvelésben nagy gyakorrallal rendelkező **tanú3** visszatérését, illetve a vele való együttműködést nem tartotta kívánatosnak.

Az elkövetési értéket az elsőfokú bíróság - szem előtt tartva a Be.99.§ (1) bekezdésében írtakat - igazságügyi könyvszakértő igénybevételével állapította meg; oly módon, hogy körültekintően és megnyugtatóan tisztázta a bizonyítási eljárás alkalmával felmerülő kérdéseket.

A hiány összegét nem befolyásolta az a tény, hogy a **kft1.** és a **kft2.** közös pénztárat működtetett. Fontossága sokkal inkább annak volt, hogy a bankszámlák feletti rendelkezési jogosultsággal egyedül a vádlott bírt, így az a pénz, amit felvett, a könyvelésben - mindaddig, míg alakilag és tartalmilag hiteles számla ellentételezéseként kivezetésre nem került - a pénztárban meglévő készletként jelentkezett. Márpedig ez az összeg a **kft1.** vonatkozásában 17.644.278 forint-, míg a **kft2**-t érintően 60.791.569 forint volt.

Ugyanakkor egyetlen adat sem utalt arra, hogy a fenti hiány előidézésében más személy, vagy a cég működési körén belül jelentkező egyéb körülmény szerepet játszott volna. Éppen ellenkezőleg, a vádlott gátlástalansága mutatkozott meg abban, hogy a **tanú1**-el való megbeszélése után még további 200.000 forintot vett fel a cég bankszámlájáról.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének messzemenően eleget tett: a ténymegállapításai helyesek. Ezért azok a Be.352.§ (2) bekezdése alapján - a fentiek szerint tett kiegészítésekkel - irányadóak voltak a másodfokú eljárásban is.

Következésképpen az ennek mikénti megállapítását sérelmező jogorvoslati kérelem megalapozatlannak bizonyult.

E tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A cselekmények minősítése azonban maradéktalanul nem felel meg a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott - a két gazdasági társaság pénzét - úgy fordította folyamatosan a saját céljaira, hogy esetenként különböző összegeket tulajdonított el. Ezen ismétlődő, rendszeres haszonszerzésre törekvő tevékenységét tehát a Btk.12.§ (2) bekezdésében írtak szerint folytatólagosan követte el.

Határozatának a Be.258.§ (3) bekezdés e) pontja szerinti részében ugyan az elsőfokú bíróság minderre hivatkozott, mégis anélkül, hogy azt a rendelkező részben a vagyon elleni bűncselekmények megnevezése mellett - összhangban a 61/2008. BK vélemény 2. pontjában kifejtettekkel - feltüntette volna. Ezt a másodfokú bíróság pótolta.

Az ítélkezési gyakorlat hosszú ideje következetes abban, hogy a magánokirat-hamisítás folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének a bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak (36/2007. BK vélemény). A rendbeliség meghatározásakor ekként az alapul szolgáló jogviszonynak, az abban megtestesülő érdeknek van kiemelkedő jelentősége.

Márpedig a jelen ügyben a vádlott négy darab valótlan tartalmú okiratot a **kft1.** vonatkozásában fennálló 17.644.278 forint hiány, míg öt darab valótlan tartalmú számlát a **kft2.** esetében keletkezett 60.791.569 forint hiány leplezése céljából használt fel. Két jogviszonyban tehát, mindkétszer úgy, hogy - egységes elhatározással - rövid időközökben több okiratot adott át a könyvelésnek. Ennek megfelelően cselekményeinek a helyes minősítése a következő:

- egy rendbeli a Btk.317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő, a Btk.12.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette (**kft1.** sérelmére);
- egy rendbeli a Btk.317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő, a Btk.12.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette (**kft2.** sérelmére); és
- 2 rb. a Btk.276.§-ában meghatározott, a Btk.12.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők felsorolása némileg pontatlanul történt meg.

Súlyosító körülmény a vagyon és közbizalom elleni bűncselekményeket érintő folytatólágosság, illetve helyesen a kettőt meghaladó bűnhalmazat.

Ezzel szemben a vádlott javára kellett értékelni a két kiskorú gyermekről történő gondoskodást is. Mellőzte ugyanakkor a másodfokú bíróság e körből a sértetti közrehatásra utalást, miután a vádlott kiválasztása és ügyvezetői teendőkkel történő megbízása kellő körülményekkel, több éves ismeretség után történt meg, akkor is oly módon, hogy a pénzkezelésről külön szabályzat készült. Amikor pedig a sértett a magas készpénzállományról tudomást szerzett, rövid időn belül elrendelte a vizsgálatot.

Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság által a büntetlen előéletű vádlottal szemben - Btk.87.§ (2) bekezdés b) pontja alapján - kiszabott szabadságvesztés nem tekinthető eltúlzottan enyhének vagy szigorúnak; az, illetve a hasonló tartamban megállapított közügyektől és foglalkozástól eltiltás együttesen alkalmas a Btk.37.§-ában megfogalmazott célok elérésére.

Megváltoztatásukra nincs törvényes indok és lehetőség.

Az ezt sérelmező fellebbezések tehát nem voltak megalapozottak.

A Kaposvári Városi Bíróság a 2010. évi április hó 16. napján kelt 2.Bny.203/2010/2. számú végzésével elrendelte a vádlott S..... külterület 100/5. helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanjának a zár alá vételét. Ezt megelőzően azonban a vádlott a szóban forgó ingatlant - haszonélvezeti jogával terhelt - **egyéb érdekelt**, utca szám alatti lakosnak értékesítette, így a kényszerintézkedés elrendelésekor tulajdonjoggal már nem rendelkezett.

A Ptk.159.§ (2) bekezdése szerint a haszonélvező a haszonélvezeti jogot nem ruházhatja át, de annak gyakorlását átengedheti. Ekként a haszonélvezeti jog önállóan nem forgalomképes, így zár alá vétel tárgya sem lehet, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor e kényszerintézkedést megszüntette.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a bűncselekmények minősítésére vonatkozó részét változtatta meg.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ekként azokat a Be.371.§ (1) bekezdésében írtak szerint helybenhagyta, mégis azzal, hogy a tárgyalási határnapok sorából - miután a tanács összetételében történt változás miatt a tárgyalást 2011. szeptember 28-án előlről kellett kezdeni - mellőzte a 2011. évi május hó 4. napjára történő utalást.

P é c s, 2012. december 13.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék B.706/2010/42. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.238/2012/7. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2012. évi december hó 13. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke